

sultat, nemlig at der blev en Underbalance paa Driften, saa vilde Statens Rentegaranti dog derved endnu ikke være gjort effectiv i anden Forstand; end at Staten sandsynligviis for en meget kort Tid kom til at staae i Forfald med en mindre betydelig Capital. Dersom disse Jernbaners Drift ikke gennemgaaende viser en Underbalance, viser, at de ikke ere istand til at bære de 4 pCt., som Driftselskabet skal have forlofs, bliver Statens Rentegaranti bethyningssløs for disse Baners Bedkommende, og jeg troer nu ikke, at man fornuftigviis kan tvivle om, at disse Jernbaner vilde være istand til ikke alene at bære Driftudgifterne og de 4 pCt. forlofs til Driftselskabet, men til ogsaa at give et betydeligt Overskud derudover; jeg vil gjentage, hvad jeg allerede udtalte ved Forelæggelsen af dette Lovudkast, at, dersom det ikke var saaledes, saa vilde det hele Foretagende med disse Jernbaners Anlæg være fuldstændigt forfeilet. At anvende 18 Millioner af Statens Midler for at anlægge Jernbaner gennem Syland og Fyen, som vel kunne komme disse Landsdeles Trafik særdeles meget tilgode, men uden at Staten skulde have Hvid eller Skilling i directe Vederlag derfor, det forekommer mig at vilde være i den Grad forfeilet, at jeg ikke kan troe, at man, da man dog Aar for Aar forisætter med Udførelsen af dette Foretagende, kan gaae ud fra, at en saadan Antagelse skulde være mulig. Det viser sig jo heldigviis ogsaa, at disse Jernbaner, skjøndt Jernbanenettet endnu langtfra er fuldført, og skjøndt Befolkningen endnu langtfra har lært at bruge Banerne i saa stort et Omfang, som det kunde være ønskeligt, dog allerede nu give et Overskud og det et Overskud, som bestandigt har vist sig at være i Stigen. Dersom Udbyttet af Driften i de 5 sidste Maaneder nogenlunde vil svare til, hvad Udbyttet i de 7 første Driftsmaaneder af dette Aar har bebudet, vilde Banerne iaar kunne give Statskassen en Indtægt af omtrent 180,000 Rb.

Jeg skal for denne Gang slutte med at udtale, at jeg vilde ansee det for at være ganske særdeles heldigt, hvis man kunde løse den Opgave fuldstændigt at sikke Befolkningens Tarv og dog at vedblive at lade Jernbanerne drives af et privat Selskab; denne Opgave har hidtil

for mig staaet som uløselig. Jeg skal endnu kun tilføie, at det idetmindste tildeels beroer paa en Misforstaaelse, naar det er blevet anført, at Regjeringen havde en større Indflydelse paa Jærntplanerne og Taxterne paa de jydsk-syenske Baner end paa de sjællandske. For de jydsk-syenske Jernbaner kan Regjeringen ganske vist bestemme et gennemgaaende Posttog, men Reglerne for Vedtagelsen af Jærntplanerne og Taxterne ere iøvrigt paa begge Baner den samme. De foreslaaes af Selskaberne og approberes af Regjeringen. At man gennem Opsigelsesretten i Almindelighed vil have et kraftigt Middel til at tvinge det jydsk-syenske Selskab til at gaae ind paa de Forandringer, som Regjeringen maatte ansee for ønskelige, skal jeg erkjende, men man har dog ikke dette Middel i nærværende Dieblik. I dette Dieblik vilde en Opsigelse være det jydsk-syenske Jernbanedriftselskab i allerhøjeste Grad velkommen, Noget, der egentlig følger af sig selv; thi, naar Selskabet er tilbøjeligt til at vilde sælge sine Actier til 92 Rb., saa vilde en Opsigelse, der betinges af en Udbetaling af dem til pari, selvfølgelig være Selskabet overordentligt velkommen. Skulde der derfor i dette Dieblik tillægges denne Opsigelsesret nogen Betydning, saa skulde det snarere være den, at Driftselskabet kunde være interesseret i at gjøre Driften saa slet, at det derved nødte Regjeringen til at opsigte sig, hvorved vilde fremkomme ganske det Modfatte af, hvad der skulde opnaaes ved Opsigelsesretten. Først naar Actierne naae en Værdi udover pari, vil Opsigelsesretten faae noget at betyde, naar Regjeringen til den Tid ønsker at sætte Et eller Andet igjennem, som den ellers ikke efter Contracten er berettiget til at forlange; men jeg antager, at den ærede Rigsdagsmand, som nylig havde Ordet, dog ikke vil være uenig med mig i, at der ikke kan næres synderlig Forventning om, at dette skulde indtræde til et tidligere Tidspunkt end det, til hvilket Regjeringen ogsaa efter Lovudkastet vil have Opsigelsesret, nemlig i Aaret 1881. Jeg skal endnu kun udtale min Anerkjendelse af den ærede Rigsdagsmands varme Interesse for den Landsdeel, hvorfra han er, en Interesse, som jeg i fuldeste Maal deler; men jeg kan